Ekonomiese en Bestuurswetenskappe · Graad 7

Memorandum · Kwartaal 1–4

TOTAAL
93
PUNTE

Nasienriglyne

1. Ken die volle punt toe vir 'n korrekte antwoord, selfs al is die bewoording anders as die een hieronder.
2. By berekeninge word punte vir die metode toegeken, selfs al is die finale antwoord verkeerd.
3. Waar 'n vraag om 'n eie voorstel of mening vra, word die punt toegeken vir enige antwoord met 'n sinvolle rede.
4. Waar 'n vraag om twee of meer items vra, word een punt per korrekte item toegeken.
5. Aanvaar 'n bedrag met of sonder die R-teken, solank die getal korrek is.

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
VRAAG 1 · Kort vrae · 6 punte			
1.1	a. volhoubare gebruik	**1**	
1.2	c. 'n bakkie wat die besigheid besit	**1**	
1.3	a. ander mense se goud en waardevolle goed teen 'n fooi veilig bewaar het	**1**	
1.4	b. verlies	**1**	
1.5	c. handelsbesigheid	**1**	
1.6	a. spaargeld	**1**	
VRAAG 2 · Die ekonomie · 12 punte			
2.1	'n Behoefte is iets wat 'n mens moet hê om te oorleef — kos, water, skuiling. 'n Begeerte is iets wat 'n mens graag wil hê maar sonder kan klaarkom — 'n slimfoon.	**3**	*1 punt vir elke definisie (2), 1 punt vir korrekte voorbeelde van albei (1).*
2.2	Ruilhandel → munte → papiergeld → kaarte en elektroniese geld.	**4**	*1 punt elk. Aanvaar ook kommoditeitsgeld (bv. skulpe, krale, sout) tussen ruilhandel en munte; enige vier stadiums in die regte volgorde.*
2.3	Skaarste beteken beperkte hulpbronne maar onbeperkte behoeftes. Omdat 'n mens nie alles kan hê nie, moet jy kies — en elke keuse beteken jy gee iets anders op.	**3**	*1 punt per punt.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
2.4	goed; diens	**2**	*1 punt elk.*
VRAAG 3 · Finansiële geletterdheid · 12 punte			
3.1	Bakkie = bate; Banklening = las; Toerusting = bate; Onbetaalde rekeninge = las	**4**	*1 punt elk.*
3.2	a. 8 400 + 1 600 = R10 000 b. 3 600 + 2 800 + 1 300 + 400 + 900 = R9 000 c. 'n Oorskot van 10 000 – 9 000 = R1 000	**6**	*2 punte elk.*
3.3	'n Wins is wanneer inkomste meer as uitgawes is. 'n Verlies is wanneer uitgawes meer as inkomste is.	**2**	*1 punt per punt.*
VRAAG 4 · Toepassing · 30 punte			
4.1	a. 2 500 + 1 800 + 700 (1) = R5 000 (1) b. R400 (1) c. 5 000 – 400 (1) = R4 600 (1) d. Enige drie: spaar meer; verdien ekstra inkomste; spandeer minder en spaar die verskil; sorg vir wat hy besit sodat dit sy waarde behou; koop bates wat in waarde groei.	**8**	*1 punt per punt.*
4.2	Dit bewaar geld veilig; dit betaal rente op spaargeld; dit leen geld uit; dit maak betalings moontlik.	**3**	*1 punt elk.*
4.3	Oorsake, enige twee (1 elk): vroeëre wette (apartheid) wat mense van grond, goeie werk en goeie skole weerhou het; swak skoolonderrig; werkloosheid; 'n gebrek aan vaardighede; ongelyke toegang tot dienste soos water, elektrisiteit en gesondheidsorg; korrupsie. Onderwys (2): 'n opgeleide, vaardige mens kan 'n beter betaalde werk kry of 'n besigheid begin (1), dus verdien die gesin meer en die volgende geslag het beter kanse (1).	**4**	*1 punt per punt.*
4.4	52 500 – 48 000 = R4 500; dit is 'n VERLIES van R4 500.	**3**	*1 punt per punt.*
4.5	Inset, bv. meel, eiers, arbeid of 'n oond (1); proses — meng en bak (1); uitset — brood of koek (1); tegnologie, bv. 'n menger of 'n groter oond (1) spaar tyd en arbeid (1) en maak meer van dieselfde gehalte (1).	**6**	*Inset 1, proses 1, uitset 1, tegnologie 3 (voorbeeld 1 + twee voordele 1 elk).*
4.6	Om te beplan hoeveel geld inkom en uitgaan; om te keer dat dit meer bestee as wat dit verdien; om vir groot uitgawes voor te berei; om te sien waar geld gemors word; om by 'n bank 'n lening aan te vra.	**6**	*2 punte elk.*
VRAAG 5 · Die ekonomie: besighede en groei · 14 punte			
5.1	Supermark = formeel; Vetkoekverkoper = informeel; Loodgieter = formeel; Motorwasser = informeel	**4**	*1 punt elk.*

Vraag	Antwoord	Punte	Nasienwenk
5.2	Voordeel: dit is goedkoop en maklik om te begin, en daar is min papierwerk. Nadeel (enige een, verduidelik): daar is geen beskerming of kontrak nie, dus kan die eienaar geld of goedere verloor; dit is moeilik om by 'n bank te leen omdat daar geen formele rekords is nie; die inkomste is onseker, dus is dit moeilik om te beplan.	**3**	*1 punt vir die voordeel; 1 punt vir die nadeel + 1 punt vir die verduideliking.*
5.3	Ekonomiese groei beteken 'n land produseer meer goedere en dienste as voorheen. Meer werk word geskep en mense se inkomste styg.	**3**	*1 punt per punt.*
5.4	Produktiwiteit is hoeveel (uitset) geproduseer word (1) met die insette wat gebruik word, bv. per werker of per uur (1). Hoër produktiwiteit beteken meer goedere en dienste word met dieselfde hulpbronne gemaak (1), dus daal koste en verdien besighede meer, kan meer mense in diens neem, en die ekonomie groei (1).	**4**	*Moenie die laaste twee punte toeken as net die 5.3-definisie van ekonomiese groei herhaal word nie.*
VRAAG 6 · Spaar en banke · 12 punte			
6.1	Enige twee: vir noodgevalle; om later iets duurs te koop; vir opvoeding; vir aftrede; om rente te verdien.	**2**	
6.2	Enige drie: 'n identiteitsdokument of geboortesertifikaat; 'n ouer of voog se toestemming; bewys van adres; 'n eerste inbetaling.	**3**	
6.3	'n Groep mense (1) wat elke maand elkeen 'n vaste bedrag inbetaal (1), en die geld gaan om die beurt aan een lid of word aan die einde van die jaar uitbetaal (1).	**3**	
6.4	150 × 8 (1) = R1 200 (1); 1 200 + 36 (1) = R1 236 (1).	**4**	
VRAAG 7 · Inkomste en uitgawes · 7 punte			
7.1	Geld wat 'n persoon of besigheid ontvang of verdien.	**1**	
7.2	inkomste; uitgawe; inkomste; uitgawe	**4**	*1 punt elk.*
7.3	Enige twee: verkope van goedere; fooie vir dienste; huur ontvang; rente ontvang.	**2**	

Totaal **93 punte**

Gratis vasvrae

Klaar met hierdie toets? Oefen verder aanlyn!

Meer as 12 000 gratis vrae vir Graad 4 tot 7, in elke vak en volgens KABV. Na elke antwoord kry jou kind 'n kort verduideliking. Geen registrasie nodig, en dit werk op 'n foon.

meerkatskool.co.za

Skandeer met jou foon om dadelik te begin

'n Klein versoek van ons

Baie dankie dat jy MeerkatSkool ondersteun! Ons is 'n klein Suid-Afrikaanse besigheid, en elke vraestel is met groot sorg saamgestel.

Hierdie toets en memo is 'n gratis voorbeeld: deel dit gerus met ander ouers en onderwysers. Vra ons oor die volledige boekie: meerkatskool.co.za of WhatsApp 066 462 7629.

Dankie!
Die MeerkatSkool-span

Gratis vasvrae
meerkatskool.co.za

E-pos
info@meerkatskool.co.za

WhatsApp en oproepe
066 462 7629

Help ons verbeter

Kry jy 'n fout in hierdie toets? WhatsApp ons dadelik. Ons maak dit binne 24 uur reg en stuur vir jou die nuwe weergawe.

Skandeer om ons te WhatsApp · 066 462 7629